

ТРОВАЊА

ТРОВАЊА ГАСОВИМА

УЗРОЦИ:

Угљен моноксид (СО)

- гас без боје и мириса, отрован (истискује кисеоник из крви)
- ствара се код непотпуног сагоревања(неисправна пећ, тињајућа ватра)
- налази се у издувним гасовима (ризик је рад мотора у затвореној гаражи), при детонацијама експлозива. У мешавини са ваздухом је веома експлозиван.

Угљен диоксид (СО₂)

- безбојан, киселкаст гас, тежи од ваздуха. Практично нетоксичан, али изазива загушење јер се због своје тежине налази при земљи и спречава удисање ваздуха са кисеоником.
- налази се у рововима, бунарима, тунелима, силосима, при ферментацији вина у винским подрумима,...

Иритирајући гасови (димови)

- удисање димова при разним паљевинама доводи до иритације дисајних органа а после неколико сати и до појаве отежаног дисања и акутног загушења

ЗНАЦИ:

- ❖ губитак свести, престанак животних функција, црвенило лица (СО)
- ❖ отежано дисање, бледило са цијанозом усана, угушење (СО₂)
- ❖ отежано дисање, јак надражајни кашаљ (димови)

ПРВА ПОМОЋ:

- позив надлежним службама и Служби хитне медицинске помоћи (94)
- мере безбедности за спасиоца (посебна опрема за дисање или претходно проветрен простор, или искључен мотор аута, или строга забрана коришћења отвореног пламена, не користити прекидач за електрично осветљење)
- процена стања повређеног
- мере прве помоћи у складу са затеченим стањем
- ако дише → обезбедити свеж ваздух, мирно и безбедно место, полуседећи положај
- ако не дише и нема пулса → КПП
- ако дише а без свести је → бочни кома положај

ТРОВАЊЕ ЛЕКОВИМА И НАРКОТИЦИМА

УЗРОЦИ:

- лекови за смирење и успављивање (седативи, барбитурати, трициклични антидепресиви, антихолинергици, раствори за инхалацију, морфијум)

- **салицилати**
- **наркотици** (амфетамин, LSD, кокаин, хероин...)

ЗНАЦИ:

- ❖ поспаност, несвестица, површно дисање, слаб и неправилан пулс, потом кома (седативи и барбитурати)
- ❖ сува уста, проширене зенице, халуцинације, агитираност, жеђ, убрзан пулс, мишићни грчеви, конвулзије, кома (антихолинергици)
- ❖ нејасан вид, убрзан пулс, халуцинације, некоординираност покрета, конвулзије, кома (трициклични антидепресиви)
- ❖ главобоља, убрзано дисање, убрзан пулс, зујање у ушима, поремећај вида, повраћање, повишена температура, шок, кома (салицилати)
- ❖ хиперактивност, бес, дивљање. знојење, дрхтање руку, халуцинације (амфетамин, LSD, кокаин)
- ❖ успореност, збуњеност, споро и плитко дисање до престанка, сужене зенице, кома (морфијум, хероин и друге сличне синтетске дроге)
- ❖ мучнина, повраћање, главодоља, халуцинације, могуће без свести, ретко престанак рада срца (растнори за инхалацију)

ПРВА ПОМОЋ:

- позив Служби хитне медицинске помоћи (94)
- ако је без свести и дисања → КПП
- ако је без свести а дише → бочни кома положај уз одржавање проходности дисајних путева
- проверити има ли повреда и збринути их
- ако је свестан и неповређен → умиривати п/о, обезбедити одговарајуће климатске услове, удаљити посматраче
- сачувати амбалажу од лекова или дрога

ТРОВАЊЕ ХРАНОМ И ГЉИВАМА

УЗРОЦИ:

- бактерије и бактеријски токсини
- отровне печурке

ЗНАЦИ:

- ❖ нагли почетак болести, пар сати
- ❖ мучнина и повраћање
- ❖ грчеви у стомаку
- ❖ учестале столице (могуће и кржаве)
- ❖ главобоља, несаница, грозница, температура

ПРВА ПОМОЋ:

- позив Служби хитне медицинске помоћи (94)
- удобно сместити отрованог да мирује
- обезбедити добре климатске услове
- омогућити му да повраћа (велика количина млаке слане воде или вода са собом бикарбоном, две кашике ричинусовог уља)
- ако је жедан можете му дати јак чај без шећера
- ако се стање погоршава одвести га лекару или позвати СХМП

ТРОВАЊЕ АЛКОХОЛОМ

ЗНАЦИ:

- ❖ јак мирис на алкохол
- ❖ црвенило и изражена влажност лица
- ❖ јак и неправилан пулс
- ❖ несвестица и онесвешћивање из ког се отровани може дозвати свести, али је поново губи
- ❖ кома, када је лице суво и подбуло а дисање површно, уз слаб и убрзан пулс и зенице које су проширене и слабије реагују

ПРВА ПОМОЋ:

- провера основних животних функција
- ослобађање дисајних путева најчешће од повраћеног садржаја
- мере КПП-а ако је потребно
- постављање у бочни кома положај
- обезбеђивање добрих климатских услова
- јака црна кафа може помоћи

ТРОВАЊЕ КОРОЗИВНИМ СРЕДСТВИМА

УЗРОЦИ:

- јаке киселине
- јаке базе

ЗНАЦИ:

- ❖ видљиви трагови на лицу и уснама
- ❖ уплашен израз лица
- ❖ изузетно јак бол у устима, грлу и грудном кошу
- ❖ отежано дисање
- ❖ повраћање сукрвичавог садржаја са мирисом на унету хемикалију
- ❖ у продуженом стању губитак свести и кома

ПРВА ПОМОЋ:

- поставити га у удобан положај
- деловати умирујуће и охрабрујуће
- дајте му да попије воде али без изазивања повраћања
- обезбедити одговарајуће климатске услове
- сачувати остатке корозивног средства